

[Transcript] DS Vandaag / Een kroning maakt van koning Charles nog geen publiekslieveling

Dit is vandaag de dagelijkse podcast van de standaard. Ik ben Maria Nieuws-Tuid.
Zonder geld en zonder kroon strikt het koning zijn tot hoon. Zo luidt het spreekwoord.
Over die kroon moet de Britse voorst Charles zich straks geen zorgen meer maken, maar wat met de rest.
Er is veel kritiek op het geld, op de kostprijs van het Koningshuis. Erg populair is Charles niet.
Kan hij, op 75-jarige leeftijd, zijn stempelbrukken?
En wat mogen we verwachten van de Kroning Zaterdag?
70 jaar geleden vond de laatste Kroning plaats in het Verenigd Koninkrijk.
En Zaterdag is het opnieuw zover.
Dan wordt Charles de derde officieel gekroond.
Dominique Minte van onze buitenlandredactie. Welkom in de studio.
Dank u wel.
Zeg, Dominique, ik heb iets meegebracht voor jou.
Ik zie het, ik zie het.
Ja, je ruikt het ook.
Ik ruik het ook.
Weet je wat het is?
Het lijkt mij iets kieschachtig.
Ja, het is een coronation kiesch.
Dus het is werkelijk gemaakt volgens het officiële recept.
Dit is het officiële gerecht.
Dat past bij de coronation day van Zaterdag.
Dus ja, ik stel voor dat we die straks aansnijden.
Dat gaan we zeker doen.
En jij mag proeven.
Ik kan niet garanderen dat het lekker is.
Ik heb je maakt met mijn kinderen.
Ja, het was een heel toegankelijk recept.
Zodat elke Suzie modaal ermee aan de slag zou kunnen gaan.
Wat zit er dan in?
Het is met spinazie en cheddar.
Spek heb ik ingedaan.
Het is normaal met bomen.
Ik had geen bomen.
We zullen even overvangen door spek.
Dus, oké.
We gaan het proeven.
Let's try, let's try.
Maar, first things first.
Klopt het dat er in geen duizend jaar
een kroonprins zo lang heeft moeten wachten op die troon?
Dat klopt inderdaad.
Hij heeft echt zeventig jaar moeten wachten.

[Transcript] DS Vandaag / Een kroning maakt van koning Charles nog geen publiekslieveling

Het is bijna dag op dag, zeventig jaar geleden,
dat zijn moeder, koningin Elizabeth, gekroond werd.
Dat was in juni begin juni 1953.
En nu zijn we mei 2023.
Dus het is inderdaad zeventig jaar geleden heel lang.
Er werd altijd me gelachen dat hij de prins
die altijd in de wachtkamer moest blijven zitten.
Nu, uiteindelijk, is het toch zover.
Maar hij wordt dit jaar 75.
Hij is pas de veertigste koning van het Verenigde Koninkrijk.
Zijn moeder is het zonderlijke klang op die troon blijven zitten.
Maar het zit wel in de genen van het Koningshuis dat ze oud worden.
Dus ja, de koning wordt nu gezegd
en wordt 75, hoe lang gaat hij dat blijven zitten?
Maar als hij zijn moeder en zijn vader volgt,
dan wordt hij dik in de negentig
en dan kan hij toch nog 20 jaar, toch zeker 20 jaar koning zijn.
En ik denk wel dat hij dat gaat doen,
dat dat wel de planning is,
dat hij dat wil blijven vervallen tot zijn dood ook.
To my darling mama,
as you begin your last great journey,
I want simply to say this.
Thank you.
Thank you for your love and devotion to our family
and to the family of nations
you have served so diligently all these years.
Nu zijn moeder, de queen,
de tweede is toch al in september vorig jaar gestorven.
Hij is toch al meer dan een half jaar officieel koning.
Absoluut ja.
Die dlechtigheid is meer een symbolisch ritueel,
een religieus ritueel ook,
omdat hij niet alleen koning wordt van het Vreemd Koninkrijk
en van een aantal staten van het gemeente Best,
maar ook van de Church of England.
En dat daar horen ritueelen bij
en dat neemt het wel een tijd in beslag.
Al die leiders uit de wereld worden moeten naar London komen.
Die moeten allemaal gepland worden.
Dus dat duurt wel even voor dat georganiseerd wordt.
Zo'n kroning.
Nu, het is niet verplicht, las ik ergens.

[Transcript] DS Vandaag / Een kroning maakt van koning Charles nog geen publiekslieveling

Nee, het is niet verplicht.
Nee, maar het hoort bij de traditie.
Die kroning die de zaadrechts al plaatsvindt,
is een soort van poppenkast natuurlijk.
Met goudig waden en een koets.
En een koets en een kroon van meer dan twee kilo,
puur goud en uwelen en diamanten.
Het zit vol met ritueelen.
Het is te gek voor woorden hoor.
Er wordt bijvoorbeeld een steen overgebracht van Edinburgh,
de stone of destiny of the stone of scone.
Op zich is dat al een podcast waard
om te uitleggen wat daar achter zit, achter die steen.
Dus ja, het zijn allemaal ritueelen die moeten gebeuren.
De Briten kijken daar toch nog,
of een deel van de Briten kijken daar toch nog naar uit.
Want van Koning Charles wordt ook gezegd
dat hij zich wel degelijk bewust is van de kritiek die vandaag leeft.
De kritiek op het Koningshuis,
toch houdt hij vast aan die kroning.
Hij heeft misschien bij wijze van statement kunnen kiezen
om niet gekroond te worden.
Dat had hij kunnen doen, maar ik denk hij zit ook
toch diep gewoerd in heel die traditie van dat Koningshuis.
En ik zeg het, een deel van die Briten willen dat ook wel,
willen dat die tradities overeind blijven.
Hij probeert wel om een aantal dingen bij de tijd te brengen.
Het zal minder uitgebreid zijn
dan de kroningsplechtigheid van zijn moeder.
Het aantal genodigden is fors teruggebracht.
Hij heeft ook een aantal gewone Briten uitgenodigd
in plaats van al die staatshoofden.
Dus op dat plek probeert hij wel
Koningshuis bij de tijd te brengen, maar
Koningshuis is sowieso een anachronisme.
Dus om dat helemaal bij de tijd te brengen
dan moet hij het eigenlijk afschaffen,
maar dat gaat hij niet doen.
Maar hij probeert toch ook wel ergens
duurzaamheid uit te dragen.
Zo kiest hij niet voor een nieuwe handschoenen
en officiële golf,
maar gaat hij er eentje recupereren van zijn grootvader.

[Transcript] DS Vandaag / Een kroning maakt van koning Charles nog geen publiekslieveling

En hoe geweldig.
We hebben deze geweldige, sustainabel,
eco-vriendelijke king
die iets reëert,
voordat hij een nieuwe golf heeft.
En er is natuurlijk zoveel werk
die in de golf gaat.
Het heeft alles gegeven.
En er is ook een beetje hereniging.
Een beetje te bekijken
voor onze heel moderne king.
We horen hier een dame van de handschoenfabrikant
die verantwoordelijk is voor die golf.
Dus hij presenteert zich wel degelijk
als eco-friendly omdat hij
de handschoenen recupereren.
Dat is Charles altijd geweest.
Als prinsel was hij heel erg
milieubewust.
En ik denk dat dat wel oprecht is,
dat die daar bewust en milieubewust zijn,
dat heeft hij altijd wel hoog in het fanel gedragen.
Hij heeft daar boeken over geschreven.
Dus daar houdt hij wel rekening mee.
Dus het is natuurlijk grappig en absurd.
Dus een van de meest heilige momenten
als ik het zo mag noemen,
in heel die kroning is als hij het heilig olissel krijgt.
Van de aarsbischop.
En dat is een speciaal recept.
Dat is een geheim recept ook van dat olissel.
In tegenstelling tot de kis.
In tegenstelling tot de kis, ja.
Maar daarvan wordt nu gezegd
dat er geen dierlijke vetten gebruikt worden
bij de samestelling.
Dat is zijn accent daar ook weer in.
Dat groene accent dat hij daar wil leggen.
Maar ja, of het milieu daar nu beter van wordt,
dat betwijfel ik heel erg sterk.
Er blijven veel kritiek komen ook op zijn levensstijl.
Hij vliegt heel veel.
Hij neemt vaak de helikopter.

[Transcript] DS Vandaag / Een kroning maakt van koning Charles nog geen publiekslieveling

Dat is allemaal niet zo goed voor het klimaat.
En daar ook zegt hij dat weer op.
Als ik dat niet mag nemen,
dan kan ik mijn plichten die ik toch heb.
Hij moet het volk vertegenwoordigen.
Hij moet het koningshuis en moet overal zijn.
Dan kan hij dat niet nijverdoenen.
Dat kennen we van ergens.
Dat kennen we van ergens, ja.
Dat is de Europese president, Charles Michel.
Ook een charle.
Inderdaad.
Dus daar worstelt hij wel mee.
Maar zijn milieubewijs en is wel oprecht.
Daar moeten we niet over twijfelen.
Hij doet het best om die kroning meer bij de tijd te brengen.
In de zin van hij leidt op de kosten.
Nu het gaat nog altijd een pak geldkosten.
Maar het zal minder zijn.
Omdat ook al veel minder lang duurt.
Ja, het zal minder lang duren.
Hij gaat ook proberen om meer vrouwen daarin te krijgen.
Het wordt meer een inclusieve aangelegenheid.
Dus heel veel religieuze leiders van andere geloven zijn aanwezig.
Van de Hindoes, over de Boeddhisten, tot de Joden zelfs.
Dus op dat vlak probeert hij wel meer een weer spiegeling te zijn
van die Britse samenleving die in dit voorbij zeventig jaar
toch veel diverser is geworden.
Dus daar heeft hij wel oog voor.
En dat wordt wel geapprecieerd.
Alweer ook wel...
Ja, dat vind ik wel.
Nu, de voorbije weken, zijn er weer heel veel pinpellingen gedaan.
En onderzoek van, moet we de koning nog hebben?
En is hij goed bezig?
En zo, de resultaten spreken elkaar al wel een beetje tegenna.
Afhankelijk van de verhoed dat de vraag wordt gesteld.
Wat je wel heel erg wel eens ziet, is dat hij minder populair is dan zijn moeder.
Dat blijft nog altijd zo.
Zijn moeder blijft nog altijd, ook al is het gestorven,
de meest populaire lid van de Koninklijke Familie.
Ook zijn zoon, William, is nog altijd populairder.
Maar het algemeen indruk is wel dat hij,

[Transcript] DS Vandaag / Een kroning maakt van koning Charles nog geen publiekslieveling

zeker opmiddelijk na de dood van de moeder,
heeft hij dan wel goed gedaan.
Dus hij heeft, de manier waarop hij naar buiten is getreden,
dat is wel geapprecieerd geweest door de Briten.
Zijn approval rates, zoals dat wordt genoemd, zijn gestegen in die periode.
Dat is nu weer wel dat zakken.
Dus dat de daalt weer wel.
En wat je ook wel ziet, is dat hij,
dat zeker de jeugd, de mindertigers,
en ook mensen van een andere afkomst,
dat hij veel minder begaan zijn met dat Koningshuis.
Dat is eigenlijk wel de meest duidelijke trend totaal,
die pinipellingen die nu bezig zijn van...
Hoe jonger.
Hoe jonger ook.
Republicans.
Hoe meer men zegt van, oké, die Koningshuis hebben we dan nog wel nodig.
Eén ritueel lokt controverse uit in alle lagen van de bevolking.
We hebben het erover na de reclame.
Een elektrische rijbereik van 100 kilometer.
Ook 100 procent of trekbaar en vooral heel veel luxe en comfort.
Laat onze Heiden Automotive Specialisten ook u informeren
waarom u best nog voor in jullie U-Mercedes-Benz-plug in hybride besteld.
Meer info op heidenautomotive.be.
We zijn terug bij Koning Charles en zijn nakende kroning.
Blijkbaar jaagt hij toch een deel van de Britse bevolking op de kast.
Omdat hij vasthoudt aan één ritueel vertel Dominic.
Ja, het is ook weer iets heel raar.
Het is een belangrijk onderdeel van heel die kroningsplechtigheid
is dat men trouwens weert aan de koning.
En tijdens de kroning van Elisabeth was dat eigenlijk Westminster Abbey
de aanwezige die dan trouw moest weeren.
Charles heeft nu gevraagd dat eigenlijk iedereen die kijkt
ook thuis voor zijn televisie, dat hij trouwens weert aan de koning.
Ja, dus dan moet je voor je tv hand opsteken.
Ja, en trouwens.
Hij zal hem niet zwaar.
Juist zal zo iets zijn.
En ik denk, ja, daar is wel een protest tegen.
Ook de Briten kennen er een aantal zullen dat zeker doen.
Maar dat gaat ook weer zo in tegen het beetje het gezond verstand
dat er ook veel Briten hebben van de jongens, maar zijn we hiermee bezig.
Dus dat op dat vlak doet hij ook wel soms weer rare dingen.

[Transcript] DS Vandaag / Een kroning maakt van koning Charles nog geen publiekslieveling

Ja, en er zijn een aantal politici en bekende Briten die al hebben aangekondigd dat zij dus zeker niet zullen meedoen.

Doe je wat?

Ja, hoe groot is die groep van eetwijgerhuis en heeft dat eigenlijk gevolgen in de praktijk?

Niemand kan dat controleren, he?

Nee, nee, nee.

Of hij nu meedoet voor je tv met...

Het is geen enkel gevolg.

Nee, je kan er eigenlijk geen getallen op plakken naop hoeveel mensen dat nu gaan weigeren.

Ik zeg het veel.

Ik denk heel veel Briten zullen dat niet doen.

Wat je wel ziet, is dat dus deel die Antikoningshuis, Strooming, de Republikeen, de Repubikeinse Strooming in England is nooit eigenlijk heel erg groot geweest.

Wat je nu wel ziet, is dat er toch wat meer protest terugkomt.

Dus de koningin is dood, leeft de koning, maar een aantal mensen hebben dat ook dat moment gebruikt om toch weer te gaan protesteren tegen de koning.

Toen hij zijn bezoeken heeft gebracht aan de verschillende delen van het Koninkrijk, dat heeft hij onmiddellijk na de dood van de koningin gedaan om heel dat koninkrijk, de vier shotlanden, Wales, Noord-Ierland, bij koningshuis te betrekken, is hij die jammer gaan bezoeken.

En daar waren er wel wat protesten.

Dat is dan geroepen.

Die mensen zijn ook hard aangepakt.

Die zijn ook gearesteed zelfs.

Maar je ziet wel dat die Republikeinse Strooming, dat die voeren dat ze opnieuw aan, misschien wel wind in de zeilen kunnen krijgen sinds de dood van de koningin.

Ja, we horen hier de protesten waarbij de mensen Not My King roepen.

Hoe komt dat eigenlijk?

Wat zijn hun belangrijkste argumenten?

Het belangrijkste blijft natuurlijk dat het Koningshuis een soort van anachronisme is in deze moderne tijd, dat hij geen democratisch verkozen staatshoofd is.

Wat je ook wel steeds vaker hoort, is die rijkdom van de Royal Family.

[Transcript] DS Vandaag / Een kroning maakt van koning Charles nog geen publiekslieveling

De Ritse Koningshuis is één van de meest rijke,
zeker in Europa, veruit de rijkste,
daar is wel wat kritiek op.
Maar het blijft ook een ingewikkelde kwestie
van hoe rijk is die koninklijke familie nu,
hoeveel geld gaat daar naartoe,
dragen ze terug bij aan de samenleving.
Dat is een debat dat nu ook weer volop bezig is.
De Guardian heeft een interessante podcaststreek
slopen, The Cost of the Crown, heet ze.
En daaruit heb ik onthouden
dat niemand exact weet hoe groot dat voortuin
van The Windsor's de Koninklijke Family is.
Ja, dat klopt zo.
Ook twee grote blitse kranten,
The Guardian en The Times hebben er voorbij een weken
onderzoek gedaan naar het voortuin van Charles dan.
En zij komen eigenlijk tot twee verschillende,
totaal verschillende gedragen.
The Guardian schat het voortuin op na 2 miljard,
terwijl bij The Times maar 600 miljoen zou zijn.
Dus dat geeft nogmaals aan dat het heel, heel vloe is,
dat het heel ondoorzichtig is.
Nu, opnieuw van Charles wordt gezegd
dat hij zich wel bewust is van het feit
dat dat in de ogen van de modale Brit
echt wel heel veel geld is.
En dat hij dus wel ook zijn best doet
om het aantal erfgenamen te verminderen,
of het aantal, de dotatie te verminderen,
daar op die manier wel wat een maal aan te passen.
Dat klopt.
Dat moet er komen van de grieven.
Daar is hij al een tijdje mee bezig.
Dus die Koninklijke Familie wil hij kleiner maken.
Degenen die vast inkomen hebben zijn dan alleen hij nog,
en dan zijn zoon William en zijn vrouw Kate,
omdat dat de directe erf genaamd zijn.
Maar bijvoorbeeld Harry,
krijgt niks meer.
Het zwarte schaap.
Het zwarte schaap, krijgt niks meer.
Ook voor een deel omdat hij zelf

[Transcript] DS Vandaag / Een kroning maakt van koning Charles nog geen publiekslieveling

uit die Koninklijke Familie is gestapt.
Dus hij moet wel op de blaren zitten,
op de financiële blaren zitten.
Waar hij ook mee bezig is,
is dat Prince Andrew, zijn broer,
misschien wel het zwartste schaap van de familie,
de man die in opspraak is gekomen
in de Epstein-affijten.
Zeer de feiten.
Zeer de feiten.
Die heeft ook te horen gekregen
dat hij een aantal huizen waarin hij,
ook het huis waarin hij woont,
een van die veel landgoederen die ze hebben,
dat hij daar moet vertrekken.
Dus hij wil dat wel afslanken.
Maar anderzijds zie je dan ook weer,
hij heeft bijvoorbeeld de koning nu,
na de overlijden van de Queen,
heeft hij Bal Boral geerft.
Dat was echt nog in het privé bezit van de koningin.
Dus dat is nu van hem,
dat is in Schotland,
het grote kasteel in Schotland.
Hij moet daar geen erfenisbelastingen op betalen.
Oké.
Terwijl een gewone brit,
een gewone brit ook erfenisbelasting moet betalen.
Dus daar is nu wel wat kritiek op van,
waarom betaalt hij dan ook geen erfenisbelastingen daarop?
Dat ontwijkt hij dan een beetje van,
ja, dan moet de politici daar die wet aanpassen
en dan zal ik dat wel doen.
En niet alleen in het Verenigd Koninkrijk zelf
rommelt het,
maar ook in andere landen van de Commonwealth
uit het Britse gemene best.
Zien ze het eigenlijk niet echt meer zitten
om nog afhankelijk te zijn van het Verenigd Koninkrijk,
Charles te herkennen als hun koning,
behoren hier een Jamaican die dat uit.
Ik denk dat de Jamaican mensen het recht willen
om hun hoofd af te electeren.

[Transcript] DS Vandaag / Een kroning maakt van koning Charles nog geen publiekslieveling

Voor een derde van de wereldbevolking,
er waren 55 landen,
koningin was dan staatshoofd van al die landen.
Dat is sterk verminderd.
Een aantal landen zijn niet uit Commonwealth gestapt,
maar hebben gezegd van,
wij willen de koningin niet meer als ons staatshoofd.
En dat debat gaat verder.
Dus Jamaica is ermee bezig,
maar ook Nieuw-Zeeland is ermee bezig.
En ik denk dat dat eigenlijk een evolutie is
die niet tegen te houden is.
Als zelfs de koningin,
dat hij niet heeft kunnen stoppen,
dan gaat Charles dat helemaal niet kunnen stoppen.
Dus daar gaat hij rekening mee moeten houden.
Maar ik denk ook wel dat hij zo realistisch is
dat hij er ook wel beseft.
Dat hij er ook wel beseft.
Dat er nog weinig zin heeft,
nog altijd het officiële staatshoofd van Canada
is van Australië.
Ja, hoe gaat hij het doen,
dat is de vraag zijn eigen zus,
Princess Anne.
Zij zegt alvast
dat hij op zijn leeftijd niet meer zal veranderen.
En ik denk niet dat hij zal veranderen.
Hij is op zijn eigen leeftijd aan de service.
En dat zal echt blijven.
Toen was hij echt impopulair.
Dat is wel wat gekeerd.
Hij is niet de populairste lid van de Koninklijke Familie.
Die ranglijst wordt elke maand bijgehouden.
Hij staat op nummer 5.
Maar hij is dus bijvoorbeeld veel populairder dan
Andrew die helemaal onderaan bengelt.
Ook Prince Eddie heeft eigenlijk afgedaan.
En ik denk wel dat hij die instelling
toch wat wil moderniseren.
Eigenlijk reageert hij samen met Prince William.
Met zijn titelenvolger.
Daar heeft hij heel goed contact mee.

[Transcript] DS Vandaag / Een kroning maakt van koning Charles nog geen publiekslieveling

Ziet hij zichzelf dan ook wel als een overgangsfiguur.
Ik denk echt niet dat hij vroeger gaat stoppen.
Maar hij gaat William daar echt wel meer bij betrekken.
Eigenlijk heeft hij al gedaan
toen koningin Lisabeth haar gezondheid wat achteruit ging.
Toen heeft hij al een aantal taken op zich genomen.
Hij heeft daar toen ook Prince William bij betrokken.
Je ziet wel dat die twee gaan elkaar wel versterken.
Prince William heeft ook populairder bij de Briten
die het koningshuis wel in hun hart dragen.
Dat hoorde je wel telkens terugkomen.
Een aantal van hen had graag gehad
dat William meteen koning was gehoord.
Maar dat heeft hij dus niet gedaan.
En omdat hij dat niet gedaan heeft,
denk ik ook niet dat hij vervroeg gaat stoppen.
En als hij dan zo vloekt op zijn pen
omdat er ingtuit lijkt,
maakt hem dat dan sympathieker?
Het geeft vooral aan dat hij toch ook wel een kort lontje heeft.
En dat hij graag de dingen heeft zoals hij wil dat ze gaan.
Dus we moeten inderdaad wel me hopen
dat er tijdens die kroning helemaal niks fout gaat.
Want daar kan het zich wel niet veroorloven
om uit de slotte te slopen.
Meggen blijft al in de verenigde staat.
Dat is misschien al een goed ding.
Want dat was inderdaad ook een heel debat
van gaan ze komen.
Nu heeft er wel een goed excuse
om niet te moeten komen.
Archie, hun zoon,
die wordt zaterdag ook vier jaar.
Zij blijft bij de kindjes.
Zij blijft bij de kindjes die een verjaardesfeetje hebben denk ik.
En Harry zal er wel zijn.
Harry zal er wel zijn.
Dat wordt ook weer uitkijken
hoe hij zich daar gaat gedragen
en hoe dat die interactie gaat zijn
tussen hem en zijn vader
en vooral met zijn broer ook.
Dus daar zal ook weer met een vergroot glas naar gekeken worden.

[Transcript] DS Vandaag / Een kroning maakt van koning Charles nog geen publiekslieveling

Ja, ook bij ons leeft het een beetje
of toch nog voor VTM.
De commerciële zender zent de hele kroning uit.
Zaterdag ga je kijken, Dominique.
Wel, ik ga naar Londen gaan
om daar nog eens de sfeer op te snijden.
Oh, nog beter, nog beter.
Dan stel ik voor
dat we nu de coronation-kish aansnijden.
Dan kan jij al in de moed komen voor Londen.
Voilà.
Ik kijk even.
Ief, ook een stukje.
Hartelijk bedankt, Dominique Minter.
Graag gedaan.
Dit was vandaag de dagelijkse podcast van de standaard.
Bedankt voor het luisteren.
Alle credits van de podcast die je net hoorde,
vind je op standaar.be.
Reageren kan via podcast op standaar.be.
TV GELDERLAND 2020